

Stórar politiskar avbjóðingar í 99

Oddagrein

ÁRIÐ 1999 verður eitt ár við stórum politiskum avbjóðingum - á nógvum økjum. Til hesar avbjóðingar hoyrir m.a., at landsstýrið fer m.a. at leggja fram „Hvítbók“ við úrslitum av arbeiðinum hjá fleiri arbeiðsbólkum, ið settur eru at arbeiða við fullveldinum. Hetta tilfarið er ætlað sum grundarlag undir einum breiðum orðaskifti um komandi politisku gongdina í Føroyum og her serstakliga í viðurskiftinum millum Føroyar og Danmark. Andstöðuflokkarnir hava so eisini boðað frá sínum alternativum til ætlaninar hjá landsstýrinum. Meðan javnaðarflokkurin hevur lagt sín politikk fram í eini pjesu, sum er send í hvørt hús og sum byggir á størri sjálvstýri, so hevur sambandsflokkurin fyribils boðað frá, at hann er fyri broytingum, men hesar skulu helst vera innan fyri verandi heimastýrismarkar. Alt bendir tí á, at vit fáa eitt sera heitt og virkið politiskt ár.

TAD er eisini við hesum í huga, at Sosialurin fer viðgera og dekkja teir politisku og her eisini teir flokspolitisku landsfundirnar/flokstingini so væl, sum hetta nú einaferð ber til. Nógvir av fundunum eru ikki almennir, og tí mugu vit troyta teir mogleikar, sum eru.

TIL tess at fáa eitt breitt og sakligt orðaskifti um tey stóru og álvarssomu málini, ið fara at mynda ikki bert verandi ár men eisini okkara framtíð í næstu öld, so meta vit tað vera avgerandi neyðugt at fylgja øllum tí, ið bylgist bæði í teimum politisku flokkunum og millum manna, her eitt nú í vinnulívinum og í fakfeløgnum.

HETTA vikuskiftið hevur størsti flokkurin í landinum, Tjóðveldisflokkurin, floksting í Havn. Áhugavert verður at frætta, hvar flokkurin stendur í dag, nú skjótt eitt ár eftir, at hann fór í landsstýrið. Eru stuðlar floksins nøgdir við arbeiðið hjá flokkinum í Tinganesi? Hvarja stöðu hava teir til samstarvið við hinar báðar flokkarnar, og hvat verður hildið atfinningar og sjónarmið hjá andstöðuni til aktuella mál sum so pensónsmálið?

SAMANUMTIKIÐ verður áhugavert at hoyra, hvat flokstingið hjá landssins størsta flokki kemur til og hvussu niðurstøðurnar, sum verða gjørdar á fundinum, fara at ávirka og mynda komandi politisku gongdina í samfelagnum. Samtíðis verður tað áhugavert at fáa reaktiónirnar frá politiska umhvørvinum annars til fyrsta politiska landsfundin í ár. Næsti landsfundurin verður í Lørvík 10. apríl. Tá stendur fólka-flokkurin fyri tórni.

Sosialurin

Foreldrafráverurætturin 24 vikur íalt

Ein sannroynd er, at á arbeiðsmarknaði okkara eru nógvar kvinnur, sum ikki við sáttmála við arbeiðsgevaran hava tryggjað sær rætt at vera burtur úr arbeiði í sambandi við barnsburð. Lóggávu hava vit onga á økinum uttan lógina um starvsmenn, sum als ikki er nøktandi, sigur Katrin Dahl Jakobsen sum nú hevur lagt uppskot fram um foreldrafarloyvi

ÓLAVUR í BEITI

Í viðmerkingunum til uppskotið, sum Katrin Dahl Jakobsen hevur lagt fyr tingið vegna Javnaðarflokkin, sigur uppskotsstíllarin, at borni eru ábyrgd hjá okkum øllum, og tað eigur at vera ein sjálvsagdur rættur hjá kvinnum at fæða borni og samstundis ikki missa rættindi sín á arbeiðsmarknaðinum

– Uppskotið víðvíkjar barn rættinum at vera burtur úr arbeiði og umrøður ikki spurningin um løn ella dagpening í hesum tíðarskeiði. Rætt er tí í sambandi við barnsburð eisini at taka pápanar við. Hesir eiga eins og kvinnurnar rætt til fríveru frá arbeiði sínum í sambandi við barnsburðin.

– Tá barnið er fott, er tað umráðandi fyri barnið, at foreldrin eru at taka sær av tí, eins og tað er av týðningi fyri pápan og mammuna at fáa høvi at vera saman við

barninum og knýta tey bond, sum eru so avgerandi í byrjunartíðini hjá barninum. Foreldrin skulu hava høvi at skipa seg sjálvi við barnaansing og arbeiði uttan fyri heimid, so sum hóskar teimum best.

– Og politiskt hevur tað týðning, at kvinnan og maðurin bítast um skyldurnar og gleðirnar í heiminum m. a. soleiðis, at tað verður eins sjálvandi, at kvinnan sleppur aftur í lønandi arbeiðið sítt, sum at maðurin nýtir stóri part av tíð og orku síni í heiminum, vísir Katrin Dahl Jakobsen á í viðmerkingunum.

Tætt samband

– Sambært uppskotinum eru tær fyrstu 14 vikurnar serliga ætlaðar kvinnuni. Hetta eru serratindi til hennara - at geva henni og barninum stundir at knýta tað tætt sambandið millum mammu og barn, sum er neyðugt, m.a. við at barnið fær bróst,

og annars at geva teimum báðum høvi at koma fyr seg aftanføðingina. Hesi serratindi til kvinnuna eru ikki í fandsøgn við javnstøðulógina, sigur Katrin Dahl Jakobsen.

Sambært uppskotinum verður foreldrafráverurætturin 24 vikur íalt og byggir á, at fyrstu 14 vikurnar eftir føðing eru barnsburðarfaloyvi til mammuna, sum hevur serligan tørv á hesi tíð saman við barninum. Seinastu 10 vikurnar er rætturin til foreldrafráveru, sum er tíðin, foreldrin kunnu bíta sínámillum, sum teimum hugar.

Fráveru við løn

– Um løntakarinn hevur rætt til løn í fráverutíðini velst um teir lønar- og setanarsáttmálar, partarnir hava. Einasta lóggáva, sum nevnið løn, er lógin um starvsmenn, sum sigur, at arbeiðsgevarin skal rinda hálva løn í 2 mánaðir til kvinnu í sam-

Katrin Dahl Jakobsen

band við barnsburðarfaloyvi. Fær løntakarinn ikki løn ella ikki fulla løn í farloyvistíðini, tryggjar dagpeningalóggávan hinvegin, at dagpeningur verður goldin. Í verandi dagpeningalóggávu vera bert kvinnurnar nevndar í sambandi við barnsburð.

– Neyðugt verður tí í sambandi við hesa lóggávu at broyta dagpeningalógina eftirfylgjandi, eins og eisini reglurnar í lóginu um starvsmenn eftirfylgjandi eiga at broytast, sigur Katrin Dahl Jakobsen í viðmerkingunum til uppskotið.

Konsert í Auluni í Vestmanna

Leygardagin 13.3. kl. 17.00 hava kirkjukórið Ljómur, felagskórið Gota-Leirvík og Vestmanna sangkór konsert í skúlanum í Vestmanna.

Fyrst fara kórini at syngja hvør sær, síðan syngur kvinnukór, aftaná manskór

og at enda felagskór við umleið 75 sangarum.

Vestmanna sangkór hevur áður vitjað bæði í Vági og á Kambsdali, og nú mótast kórini í Vestmanna til felagsvenjingar og felagskonsert.

Grækarismessuhald í Havn

Sunnudagin 14. mars kl. 15.00 verður Grækarismessuhald á Vaglinum. Skótarnir ganga skrudgongu og Havnar hornorkestur spælir.

Sólrún Michelsen flytur fram roðu.

Allir skótar í Havnini

skulu mæta ein tíma áðrenn í skótahøllum sínum. Skrudgongan fer frá Vágshotni kl. 14.30.

Gingið verður eftir Bøgtu-Trøndargøtu-Niels Finsensgøta - oman á Vaglið.

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum tykkum, ið sýndu okkum so stóra samkenslu og veittu okkum so stóra hjálpi, tá ið elskaði maður mín, pápi, verpápi og abbi okkara

MARIUS JÓANESARSON

andaðist og varð jarðaður.

Takk fyri hjálpssemi og umsorgan meðan hann lá sjúkur. Takk til tykkara, ið tóku ímóti okkum, tá ið vit komu heim, takk tit, ið talaðu troystarrík orð við børna og fyri vøkur minningarorð í bløðunum.

Takk øll tit, ið hava borið okkum á bonarveingjum, takk fyri blómur, kransar, gávur til Zarepta og fyri troystarríkar heilsanir á annan hátt. Takk til sangarar, spælarar og berarar og til øll tykkum, ið fylgdu honum og gjørdi jarðarferðina so hátíðarlíga.

Takk til tykkara, ið gjørdu erivið, og tit, ið lótu kókur og annað. Hjartans takk fyri alt hjálpssemi.

Orð eru fátekt, men hetta kemur altíð at standa í minni okkara. Harrin signi tykkum øll.

Elisabet, Jógvan Martin, Eydna, Hanus, Jákup, Hogni og Marita